

Vem läser vi om?

Både på fritiden och på arbetsplatserna omges vi av olika texter, böcker, filmer, bilder, broschyrer, hemsidor och material som påverkar oss på olika sätt. Ofta kan detta material innehålla normativa beskrivningar av människor utifrån exempelvis kön, sexualitet, religion eller funktion.

Det kan finnas en skev representation eller så saknas personer som bryter mot rådande normer helt. Om vi ständigt matas av samma sorts bilder, texter och information så påverkar det oss i hur vi tänker kring vad som är normalt och vad som är avvikande. Detta påverkar även synen på vilka som förknippas med vår arbetsplats och vem som får status och makt.

Det är viktigt med mångfald för att kunna vara en kreativ och attraktiv arbetsplats. Det är därför viktigt att synliggöra vilka normer som genomsyrar det material vi omger oss med. Ofta har vi inte ens lagt märke till att de är normativa, vi är så vana att världen beskrivs på ett visst sätt eller att vissa egenskaper förväntas eller efterfrågas. För att kunna synliggöra normerna hjälper det att göra en kartläggning av de material som vi använder oss av.

Instruktioner:

1. Välj ut material eller delar av material som ni ofta använder er av.
2. Välj sedan vilken eller vilka norm/er som ni ska utgå från i er analys (se nedan)
Om ni hinner är det bra att välja ytterligare normer att analysera utifrån.
4. Diskutera hur era material kan bli mer inkluderande och normkritiska. Är det något material som behöver plockas bort för att det är för stereotyp, kränkande eller exkluderande? Hur kan ni få in fler perspektiv i materialen som inte är tillräckligt inkluderande?

Sex, kärlek och familjer

Räkna:

Finns det andra sexualiteter, familjer eller kärleksrelationer än heterosexuella i materialet?

- Inga gånger
- Enstaka gånger
- Väl representerat

Analysera:

- På vilket sätt skildras olika sexualiteter, kärlekar och familjebildningar? Skildras de likvärdigt eller skildras vissa som något annorlunda eller avvikande?
- Övrig analys?

Etnicitet och hudfärg

Räkna:

Finns det personer i materialet som du uppfattar inte ingår i vithetesnormen?

- Inga gånger
- Enstaka gånger
- Väl representerat

Analysera:

- På vilket sätt skildras personer med olika etnicitet/hudfärg? Skildras de likvärdigt eller skildras vissa som något annorlunda eller avvikande?
- Skiljer sig aktiviteter, sysselsättning och ekonomi åt beroende på etnicitet och hudfärg?
- Övrig analys?

Funktionalitet

Räkna:

Finns det personer i materialet som du uppfattar inte ingår i funktionsnormen?

- Inga gånger
- Enstaka gånger
- Väl representerat

Analysera:

- På vilket sätt skildras personer med funktionalitet? Skildras de likvärdigt eller skildras vissa som något annorlunda eller avvikande?
- Skiljer sig aktiviteter, sysselsättning och ekonomi åt beroende på funktionalitet?
- Övrig analys?

Religion

Räkna:

Finns det personer i materialet som uttrycker religiösa värderingar eller har religiösa symboler?

- Inga gånger
- Enstaka gånger
- Väl representerat

Om du svarade enstaka gånger eller väl representerat ska du även svara på denna fråga. Finns det flera olika religioner representerade i materialet?

- Inga gånger
- Enstaka gånger
- Väl representerat

Analysera:

- På vilket sätt skildras personer med religiös tillhörighet? Skildras de likvärdigt eller skildras vissa som något annorlunda eller avvikande? Skiljer det sig åt beroende på vilken religion som beskrivs?
- Skiljer sig aktiviteter, sysselsättning och ekonomi åt beroende på religiös tillhörighet? Skiljer det sig åt beroende på vilken religion som beskrivs?
- Övrig analys?

Kön, genus och könsöverskridande identitet

När det gäller kön finns det en poäng med att presentera antalet i siffror då det är tydligare att målet är att ha lika representation.

Räkna:

Antal flickor/kvinnor/honor:	Antal pojkar/män/hanar:	Antal könsneutrala/den/hen:

Finns det personer i materialet som du uppfattar inte ingår i cisnormen?

- Inga gånger
- Enstaka gånger
- Väl representerat

Analysera:

- Är det stereotypa kvinnliga/manliga roller som förmedlas?
- Vilka egenskaper tillskrivs flickor/kvinnor och vilka egenskaper tillskrivs pojkar/män?
- Är det någon könskategori som tillskrivs mer makt?
- Finns det exempel på personer vars genus inte följer det förmodade könets?
- På vilket sätt skildras personer som bryter mot rådande normer kring genus och könsuttryck? Skildras de likvärdigt eller skildras vissa som något annorlunda eller avvikande?

